

Jogi alapismeretek

Az elektronikus hírközlési hálózatok szabályozása

Nagy Krisztina
2024. szeptember 24.

1. Az elektronikus hírközlés

Az elektronikus hírközlés a digitális gazdaság alap infrastruktúráját adja, az információs társadalom alapvető iparága. Az elektronikus hírközlés szabályozása az információ megosztását és az információhoz való hozzáférést biztosító hálózatok működtetésével kapcsolatos közérdekű elvárásokat fogalmazza meg.

A hírközlés gazdasági jellemzői

- hálózatos iparág
 - piacra való belépés költségei magasak, nagy kezdeti, piacelhagyás esetén nem visszanyerhető (elsüllyedt) költség, alacsony fenntartási költség, további kibocsátás költsége (a további előfizetők hálózatba kötésére fordított összeg, illetve ugyanannyi előfizető többlet használatának költsége) alacsony → méretgazdaságosság jellemzi
- magas fokú innováció, dinamikus technológiai fejlődés
- szűkös erőforrások, szűkös keresztmetszetek speciális szabályozása
- közérdekű célok megvalósításának igénye, amely szabályozási feladatokat teremt.

Az elektronikus hírközlési jog jellemzői:

1. Technológiai vezéreltség

- az 1980-as évekig a távközlés szabályozása a természetes monopólium koncepcióján nyugodott. Eszerint az iparágra jellemző méretgazdaságosság miatt (az infrastruktúra kiépítése költséges, de a további előfizetők bekapcsolása már alacsonyabb költséget jelent) egy már kiépített hálózat mellett egy másik párhuzamos infrastruktúra nem lehet életképes. Ebben az időben a természetes monopólium szabályozása a piacra lépés, az árkontroll és a minőségi előírások alapján zajlott. A technológiai fejlődés és a kereslet növekedése miatt a természetes monopólium, mint szabályozási megközelítés elveszítette létjogosultságát. Mindez a szabályozás átalakulását eredményezte.
- a hírközlés fejlődését az elmúlt időszakban jelentősen meghatározta a konvergencia (korábban elkülönült jelátviteli platformok (kábel, műhold, mobil, hagyományos vezetékes) között az átvitt tartalom szempontjából megszűnt a különbség. A konvergencia jelenségéhez kapcsolódó EU szabályozási megközelítés: a távközlés, a média és az informatika konvergenciája miatt minden átviteli hálózatra egységes keretszabályozást kell érvényesíteni, ugyanakkor el kell választani egymástól a tartalomszabályozást és az átvitel szabályozást.
- technológiai fejlődésre reagáló szabályozás körében alapelv a technológiasemlegesség: nyitott szabályozás, amely nem köteleződik el egyetlen technológia mellett sem, nem korlátozza a technológiai fejlődést

2. EU szintű szabályozás

- EU közös, egységes szabályozási keret
- EU távközlési piac fejlesztésének három pillére: liberalizáció, harmonizáció, versenyjog

Liberalizáció: a monopóliumok lebontása, piacnyitás a távközlési piacon, kizárólagos és különleges jogok felszámolása.

Harmonizáció: belső piaci szabályozás egységesítése,

Versenyjog: a verseny bevezetése a hírközlési piacon, versenyjogi elvek a hírközlésszabályozásban

2. A hírközlésszabályozás alakulása az EU-ban

Az egységes európai hírközlésszabályozás kiindulópontja a természetes monopólium dogmájának megdőlése, amelynek háttérében a technológiai fejlődés és a kereslet növekedése azonosítható. A természetes monopóliumra épülő szabályozási környezet átalakítása egy ún. re-regulációs folyamat: a korábbi szabályozási környezet helyett egy új, a megváltozott viszonyokhoz igazodó szabályozás kialakítása vált szükségessé. A re-regulációt tehát nem egyfajta versenyt helyettesítő szabályozás (természetes monopólium szabályozása), hanem a hatékony verseny kialakulását és fenntarthatóságát ösztönző jogszabályi környezet megteremtése. Ugyanakkor a hírközlés szabályozásban speciális a versenyjoghoz képest, hogy míg a versenyjog jellemzően utólagos beavatkozási lehetőséggel alakítja a piaci körülményeket, addig a hírközlésszabályozás ex-ante típusú eszközökkel, azaz előzetes beavatkozási eszközökkel operál a verseny kibontakozását veszélyeztető piaci magatartások kiküszöbölése érdekében.

A hírközlés egységes európai szabályozási kerete kialakításának lépései:

1987 Zöld könyv - A távközlési szolgáltatások és berendezések belső piacának fejlesztéséről: az európai távközlési piacok fokozatos megnyitása, mint cél a fejlődés növekedésének elősegítése és a fogyasztói igények jobb, kedvezőbb áron történő kielégítése érdekében.

1988-1996 - megszülettek a liberalizációs és harmonizációs irányelvek

2002 - New Regulatory Framework: hat irányelv, egy rendelet. Az új szabályozási keret megteremtette a technológiasemleges szabályozás alapját, a versenyjogi szabályozáshoz közelítette a hírközlés sektorspecifikus szabályozását, valamint kialakította az egész Unióban az egységes szabályozási feltételeket.

2018 – A korábbi szabályozást felváltotta az (EU) 2018/1972 irányelv az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról

Az irányelv célja:

- meghatározza azokat az aktualizált szabályokat, amelyek hatálya alá tartoznak az elektronikus hírközlési hálózatok, az elektronikus hírközlési szolgáltatások és a kapcsolódó létesítmények és szolgáltatások;
- meghatározza a nemzeti szabályozási hatóságok és egyéb illetékes hatóságok feladatait, valamint létrehozza azokat az eljárásokat, amelyek biztosítják, hogy a szabályozási keretrendszer össze legyen hangolva az EU egész területén;

- célja az 5G*-re és a rendkívül nagy kapacitású hálózatokra vonatkozó verseny élénkítése és a beruházások bővítése, hogy minden uniós állampolgár és vállalkozás élvezhesse a minőségi hálózati összekapcsoltság előnyeit, valamint a fogyasztóvédelem magas szintjét és az innovatív digitális szolgáltatások szélesebb választékát.

A hírközlés szabályozás alapelvei:

- technológiasemlegesség
- EU-n belüli harmonizáció
- a verseny erősítése és támogatása
- befektetések védelme és ösztönzése (hálózatot birtokló szolgáltatók érdekeinek és az új piaci szereplők érdekeinek kiegyensúlyozása a hozzáférés szabályozása során, valamint az új piaci szereplők ösztönzése az infrastruktúra fejlesztésére)
- alapellátás biztosítása (egyetemes szolgáltatás)

Az új EU szabályozási keret (2018/1972 irányelv az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról) legfontosabb célkitűzései

- **a hálózati összekapcsoltság előmozdítása** és az Unió valamennyi polgára és vállalkozása számára a rendkívül nagy kapacitású hálózatok – így a vezetékes, a mobil és a vezeték nélküli hálózatok – használatának elősegítése;
- az uniós állampolgárok érdekeinek érvényesítése azzal, hogy:
 - lehetővé teszi, hogy a **tényleges verseny** következtében a lehető legelőnyösebb választék, ár és minőség érvényesüljön
 - fenntartja a **hálózatok és szolgáltatások biztonságát**
 - konkrét szabályok révén gondoskodik a **fogyasztók védelméről** és
 - megoldást kínál **meghatározott társadalmi csoportok** – különösen a fogyatékossgal élő, az időskorú és a különleges szociális helyzetű végfelhasználók – igényeinek a kielégítésére;
- a piacra lépés elősegítése és a **verseny előmozdítása** a távközlési hálózatok és a kapcsolódó létesítmények kiépítésére vonatkozóan;
- **a belső piac fejlődéséhez való hozzájárulás** az uniós távközlési hálózatokra és szolgáltatásokra vonatkozóan azzal, hogy **közös szabályokat és kiszámítható szabályozást dolgoz ki**

3. Alapfogalmak

Elektronikus hírközlési hálózat:

- jelek vezetékes vagy vezeték nélküli úton elektronikus hírközlő eszközökkel történő továbbítását lehetővé tevő,
- állandó infrastruktúrán vagy központilag adminisztrált kapacitáselosztáson alapuló rendszerek, továbbá adott esetben kapcsoló vagy útválasztó eszközök, valamint más erőforrások, beleértve a nem aktív hálózati elemeket is.

- Elektronikus hírközlő hálózat különösen a műholdas hálózat, a helyhez kötött - vezetékes vagy vezeték nélküli - hálózat és a mobil rádiótelefon-hálózat; az energiaellátó kábelrendszerek olyan mértékben, amennyiben azokat a jelek továbbítására használják, valamint a műsorterjesztő hálózat.

Elektronikus hírközlési szolgáltatás

- olyan, más részére
- általában ellenszolgáltatásért - jellemzően díjazás ellenében - nyújtott szolgáltatás,
- amely az *elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások felhasználásával továbbított tartalmat szolgáltató, ilyen tartalom felett szerkesztői ellenőrzést gyakorló szolgáltatások vagy az információs társadalommal összefüggő, jogszabályban meghatározott, személyközi hírközlési szolgáltatásnak nem minősülő szolgáltatások kivételével*
- magában foglalja
 - a) az internet-hozzáférési szolgáltatást;
 - b) a személyközi hírközlési szolgáltatást; és
 - c) a teljesen vagy nagyrészt jeleknek elektronikus hírközlő hálózatokon történő átviteléből, és ahol ez értelmezhető, irányításából álló szolgáltatást, ideértve a gépek közötti szolgáltatást és a műsorterjesztésre használt átviteli szolgáltatást is.

4. Hírközlésszabályozás legfontosabb jogforrásai:

2018/1972 EU Irányelv az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról

2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről

5. Hírközlésszabályozás intézményi rendje – szabályozó hatóság

A hírközlésszabályozás meghatározó eleme a szabályozó hatóságok felállítása és működése. A szabályozó hatóságok piacszabályozási engedélyezési és piacfelügyeleti tevékenységet látnak el. Magyarországon a hírközlés területén működő szabályozó hatóság a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH).

6. Piacra lépés szabályozása

Hírközlési szolgáltatás – főszabály szerint – szabadon nyújtható, nem engedélyköteles tevékenység, de a szolgáltatás megkezdése előtt egy bejelentést kell tenni az NMHH felé. Emellett néhány szolgáltatás versenyeztetési eljárás (pályázat, árverés) alapján megszerzett jogosultság alapján nyújtható (például a frekvenciahasználati jogosultság).

Árverés alapján szerezték meg a szolgáltatók például az 5G bevezetését támogató és további vezeték nélküli szélessávú szolgáltatásokhoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogosultságokat. Az NMHH által 2019-2020-ban lefolytatott árverési eljárás alapján

A Magyar Telekom a 700 MHz-es sávban kétszer 10 MHz-et, a 2100 MHz-es sávban kétszer 10 MHz-et, a 3600 MHz-es sávban 120 MHz-et nyert el.

A Telenor a 700 MHz-es sávban kétszer 5 MHz-et szerzett, nem szerzett frekvenciát a 2100 MHz-es sávban, a 3600 MHz-es sávban pedig 140 MHz-re licitált sikerrel.

A Vodafone a 700 MHz-es sávban kétszer 10 MHz-et, a 2100 MHz-es sávban kétszer 5 MHz-et, a 3600 MHz-es sávban 50 MHz-et szerzett.

Az NMHH határozata szerint:

6.1. A Vodafone 38 650 000 000 Ft-ot,

6.2. a Telekom 54 240 000 000 Ft-ot,

6.3. a Telenor 35 600 000 001 Ft-ot fizet a frekvenciasávok 15 éves időtartamra szóló használati jogosultságáért.

(UF/19180-197/2019. számú határozat: árverési eljárás eredményének megállapítása „az 5G bevezetését támogató és további vezeték nélküli szélessávú szolgáltatásokhoz kapcsolódó frekvenciahasználati jogosultságok” tárgyában
http://nmhh.hu/cikk/211267/UF191801972019_szamu_hatarozat_arveresi_eljaras_eredmenyenek_megallapitasa_az_5G_bevezeteset_tamogato_es_tovabbi_vezetek_nelkuli_szelessavu_szolgaltatasokhoz_kapcsolodo_frekvenciahasznalati_jogosultsagok_targyaban)

7. Piacszabályozás

A hírközlésszabályozás az ex-ante megközelítést alkalmazza, azaz, előzetesen alkalmazandó kötelezettségeket állapít meg a megfelelő verseny kialakulása és fenntartása érdekében. Az előzetesen alkalmazandó kötelezettségek megállapítása piacelemzési eljárásra építi a szabályozási beavatkozást. A szabályozás három lépcsőben történik: az első lépcső az érintett piac meghatározása, a második lépcső az érintett piacon a jelentős piaci erejű szolgáltatók (JPE) azonosítása és a harmadik lépcső a JPE szolgáltatók kötelezettségeinek meghatározása. A piacelemzést és a JPE szolgáltatók azonosítását az NMHH végzi. A törvény rögzíti ez eljárás szabályait, valamint a megállapítható kötelezettségeket.

Piacmeghatározás folyamata:

Az Európai Bizottság meghatározta az előzetes szabályozás alá vonható elektronikus hírközlési termék- és szolgáltatáspiacokat, amelyeket a tagállami szabályozóhatóságok „a lehető legnagyobb mértékben” figyelembe vesznek. A Bizottság által előzetesen azonosított piacok:

1. piac: Helyhez kötött helyi hozzáférés nagykereskedelmi biztosítása
2. piac: Dedikált nagykereskedelmi kapacitás (korábban helyhez kötött jó minőségű hozzáférés nagykereskedelmi biztosítása)

Az érintett piac meghatározását a Bizottsági Ajánlás alapján a nemzeti szabályozóhatóságok végzik el. Az érintett piac értékelésének célja a piaci szereplőkre nehezedő versenynyomás meghatározása, amely a kínálati és keresleti helyettesíthetőség módszerére épül. A keresleti helyettesíthetőség annak vizsgálatára szolgál, hogy a fogyasztók az adott terméket, milyen egyéb termékkel, szolgáltatással helyettesíthetik. A kínálati helyettesítés vizsgálata pedig a piacra való belépés lehetőségének vizsgálatát jelenti.

A piacelemzés alapján az NMHH jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosítja azt a szolgáltatót, amelyik valamely olyan érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem hatékony, egyedül vagy más szolgáltatóval közösen gazdasági erőfölényben van, azaz olyan gazdasági helyzetben van, amely lehetővé teszi, hogy a tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől, és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

A jelentős piaci erejű (JPE) szolgáltatók azonosítása a szolgáltatások piaci részesedése és egyéb tényezők (vállalkozás mérete, nem kettőzhető infrastruktúra birtoklása, műszaki előnyök, kiegyenlítő vásárlóerő hiánya, pénzügyi források elérése, vertikális integráltság, potenciális verseny stb.) alapján történik.

A szabályozóhatóság a JPE szolgáltatóra meghatározott kötelezettséget szabhat ki.

A kötelezettségszabás elvei:

- mindig igazodik az azonosított versenyproblémához
- célja a verseny előmozdítása
- elsődleges beavatkozási szint a nagykereskedelmi piac
- a kiskereskedelmi piaci kötelezettségek meghatározására csak akkor kerülhet sor, ha a nagykereskedelmi piaci kötelezettségek nem hatékonyak
- a szabályozóhatóság csak a törvényben rögzített kötelezettségeket szabhat

A törvényben rögzített kiszabható kötelezettségek:

- eszközök és szolgáltatások rendelkezésre bocsátása más elektronikus hírközlési szolgáltató részére (hozzáférés biztosítása)
- hozzáférési szolgáltatások árainak szabályozása (pl. költségalapú árak meghatározása)
- egyenlő elbánás (a lényegét tekintve azonos szolgáltatásokat nyújtó más szolgáltatók vonatkozásában lényegét tekintve azonos körülmények között lényegét tekintve azonos feltételeket alkalmaz)
- átláthatóság különösen számviteli és műszaki információk, hálózati jellemzők, a szolgáltatás nyújtásának és igénybevételének feltételei, árak tekintetében
- számviteli szétválasztás (pl. hozzáférési szolgáltatások számviteli elkülönítése)
- funkcionális szétválasztás (a vállalkozás „feldarabolása”)

8. Fogyasztóvédelem a hírközlésszabályozásban

A speciális fogyasztóvédelmi szempontok megjelenését a szabályozásban az indokolja, hogy a piacot nagyméretű szolgáltatók és a velük szemben álló nagyszámú, ám kis érdekérvényesítési képességű fogyasztók, azaz az érdekérvényesítő képesség aszimmetriája jellemzi. Az aszimmetriát és a fogyasztók kiszolgáltatottságát tovább erősíti, hogy a gyors technológiai fejlődés, valamint a hírközlési piacon a fokozó verseny miatt a piaci kínálat gyorsan változik, újabb és újabb termékek jelennek meg, amelyek összehasonlítása, megértése meghaladja a fogyasztók lehetőségeit.

Erre a helyzetre reagálva a meglévő általános fogyasztóvédelmi szabályozást (Fogyasztóvédelmi törvény) a törvényalkotó ágazati fogyasztóvédelmi szabályokkal is kiegészítette. Az Elektronikus hírközlési törvény több ponton foglalkozik, fogyasztóvédelmi kérdésekkel. Fogyasztónak tekinti a szabályozás a természetes személyt, aki szakmáján, üzleti tevékenységén vagy hivatásán kívül eső célból nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatást használ vagy igényel.

Milyen típusú fogyasztóvédelmi problémák merülnek fel a gyakorlatban?

- általános szerződési feltételek (ÁSZF) rendelkezései
- egyes egyedi előfizetői szerződésekkel (EESZ)
- számlázási problémák

- hosszú/elhúzódó hibaelhárítási idő
- sávszélesség (adatforgalmi sebesség) hiányosságai
- a hűségnyilatkozatok kikötései.

Egyetemes szolgáltatás

Az új európai keretszabályozás a szélessávú internetszolgáltatást és hangszolgáltatást “kvázi” közszolgáltatási státuszba emeli.

A szabályozás szerint, a szabályozó hatóságok megfelelő intézkedéseket hozhatnak abban az esetben, ha megállapítják, hogy a szélessávú internet-szolgáltatás kiskereskedelmi árai nem megfizethetők. A szabályozás célja, hogy biztosítsák a fogyasztók számára a szolgáltatás megfizethetőségét. Alapesetben minden szolgáltató számára előírható kötelezettség, közös díjszabás állapítható meg.

Ha a szabályozó hatóság vizsgálata alapján megállapítható, hogy a szélessávú internetelérés nem biztosítható valamely területen, az NMHH elnöke egyetemes szolgáltatót jelölhet ki.

9. Hálózatsemlegesség

A hálózatsemlegesség az az elv, amely az internetes információs forgalom korlátok nélküli, ellenőrizetlen működését jelenti, azaz sem hátrányos, sem előnyös helyzetbe nem hozható egyik tartalom sem a másikkal képest.

A „hálózatsemlegesség” lényege az, hogy „a szélessávú internet szolgáltatók a fogyasztóktól kizárólag az internethez való hozzáférésért szednek díjat, nem részesítenek előnyben egyes tartalmakat másokkal szemben, és a tartalomszolgáltatóktól nem kérnek ellenszolgáltatást az információk szélessávú hálózaton való továbbításáért”. (Hahn-Wallsten)

„A hálózatsemlegességi vita pedig végső soron arról szól, hogy súlyosabb érvek szólnak-e az internet jelenlegi, minden tartalom számára azonos hozzáférési feltételeket biztosító működési módjának fenntartása mellett, mint a hálózatüzemeltetőknek a tartalmak és ezzel együtt a tartalomszolgáltatók megkülönböztetése, rangsorolása iránti igényei mellett.” (Polyák Gábor)

2015/2120 EU rendelet a nyílt internet-hozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról

A hálózatsemlegesség biztosítását célzó garanciális szabályok

- a végfelhasználóknak joguk van az internet-hozzáférési szolgáltatáson keresztül az általuk választott információkhoz és tartalmakhoz való hozzáféréshez, valamint terjesztésükhöz, függetlenül azok helyétől vagy rendeltetésüktől
- a szolgáltatók a forgalmat csak arányos módon és kizárólag a szükséges ideig korlátozhatják, de az nem alapulhat kereskedelmi vagy technikai megfontolásokon, és egyes tartalmak nem preferálhatók
- három esetben van lehetőség ideiglenes forgalomkorlátozásra:
 - jogszabályi kötelezettségnek való megfelelés, bírósági vagy közigazgatási szerv határozata alapján (pl. illegális tartalmak, bűnüldözés, nemzetbiztonság),
 - a hálózat integritása és biztonságának megőrzése céljából (pl. kibertámadás, kémprogramok, személyes adatok védelme),

- valamint közelgő hálózati torlódás megelőzése vagy a kialakult torlódás hatásainak csökkentése esetében.
- speciális szolgáltatást csak abban az esetben lehet nyújtani, ha ez nem befolyásolja hátrányosan az internet-hozzáférési szolgáltatások minőségi szintjét.

A hálózatsemlegességre vonatkozó szabályokat a nemzeti hírközlési hatóságok érvényesítik, Magyarországon ezen a területen hatáskörrel az NMHH rendelkezik.

Zero rating

Az NMHH a hálózatsemlegesség kérdéskörét „elsősorban a mobilszolgáltatók által leginkább preferált nullás díjszabású csomagok, illetve a korlátlan adatkerettel rendelkező csomagok tekintetében vizsgálta. A nullás díjszabású csomagok közös jellemzője, hogy a szolgáltató által meghatározott szolgáltatások, tartalmak elérése által generált adatforgalom nem csökkenti a mobilinternetelőfizetéshez tartozó adatkeretet.

Az egyes szolgáltatók „kezdeti nullás díjszabású csomagjai – melyek jellemzője volt, hogy az adatkeretbe foglalt adatmennyiség felhasználását követően a nullás díjszabással elérhető szolgáltatások továbbra is elérhetőek maradtak az előfizetők számára az eredeti feltételek mellett – a Hatóság fellépése nyomán már korábban eltűntek a hazai piacról. A szolgáltatók 2017-ben és 2018-ban új típusú tematikus nullás díjszabású csomagokkal jelentek meg a piacon. Ezeknél a csomagoknál a kiemelt tartalmakhoz, szolgáltatásokhoz, alkalmazásokhoz a szolgáltató külön, korlátlan forgalmi keretet biztosított, de ez csak addig volt igénybe vehető, amíg a csomagban foglalt általános adatkeret ki nem merült az adott számlázási periódusban.

Az Európai Unió Bírósága 2021. őszén három nagy jelentőségű ítéletet hozott nyílt internet témakörben, melyek alapvetően változtatták meg a nullás díjszabású ajánlatokkal kapcsolatos jogértelmezést. Az EU Bíróság ítéletei egyértelművé tették, hogy azok a nullás díjszabású tarifaopciók, amelyek a különféle tartalmakhoz, alkalmazásokhoz, szolgáltatásokhoz kapcsolódó adatforgalmak között üzleti döntés alapján tesznek különbséget, önmagukban összeegyeztethetetlenek a nyílt internetről szóló rendeletben foglalt, a forgalom egyenlő kezelésére vonatkozó kötelezettséggel. Az ítéletek tartalmazzák, hogy az EU rendelet az internet-hozzáférési szolgáltatók számára a forgalom tekintetében hátrányos megkülönböztetéstől, korlátozástól vagy beavatkozástól mentes egyenlő bánásmód általános kötelezettségét írja elő, amelytől semmilyen esetben sem lehet az e szolgáltatók által alkalmazott kereskedelmi gyakorlatok vagy a végfelhasználókkal kötött megállapodások útján eltérni. Az EU Bíróság hozzátette, hogy a szolgáltatók által alkalmazható forgalomszabályozási intézkedéseknek a szolgáltatásnak a forgalom meghatározott kategóriái esetében elvárt műszaki minőségére vonatkozó, objektíven különböző követelményeken kell alapulnia, nem pedig kereskedelmi megfontolásokon.” (Nyílt internet helyzete Magyarországon NMHH jelentés 2022)

Jogszabályok:

az (EU) 2018/1972 irányelv az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1972&from=HU>

2003. évi C. törvény az elektronikus hírközlésről

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0300100.tv>

2015/2120 EU rendelet a nyílt internet-hozzáférés megteremtéséhez szükséges intézkedések meghozataláról

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R2120&from=HU>